

1. เหตุผลในการออกประกาศ

เพื่อรองรับการให้บริการจัดทำสิ่งพิมพ์ออกของข้อมูลและภาพเช็คที่เก็บอยู่ในระบบการจัดเก็บภาพเช็ค (Image Archive System: IAS) ของธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้สิ่งพิมพ์ออกดังกล่าว ใช้แทนต้นฉบับและใช้เป็นพยานหลักฐานในกระบวนการพิจารณาตามกฎหมายได้อย่างน่าเชื่อถือ ซึ่งตามพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 12/1 ประกอบมาตรา 10 วรรคหนึ่ง กำหนดให้เอกสารหรือข้อความที่ได้มีการจัดทำหรือแปลงให้อยู่ในรูปข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ในภายหลังด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ที่นำเสนอหรือเก็บรักษาด้วยวิธีการที่เชื่อถือได้ ถือว่าได้มีการนำเสนอหรือเก็บรักษา เป็นเอกสารต้นฉบับตามกฎหมาย นอกจากนี้ ตามมาตรา 10 วรรคสี่แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว กำหนดว่า กรณีการทำสิ่งพิมพ์ออกของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์สำหรับใช้อ้างอิง หากสิ่งพิมพ์ออกนั้น มีข้อความถูกต้อง ครบถ้วน ตรงกับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ และมีการรับรองสิ่งพิมพ์ออกโดยหน่วยงานที่มีอำนาจ ให้ถือว่าสิ่งพิมพ์ออกดังกล่าว ใช้แทนต้นฉบับได้ โดยการรับรองสิ่งพิมพ์ออกดังกล่าว ต้องถือปฏิบัติตามประกาศคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง การรับรองสิ่งพิมพ์ออก พ.ศ. 2555 ซึ่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์และสิ่งพิมพ์ออกของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์สามารถรับฟังเป็นพยานหลักฐานในกระบวนการพิจารณาตามกฎหมายได้ตามมาตรา 11 ประกอบมาตรา 12/1 แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว

2. อำนาจตามกฎหมาย

เพื่ออนุวัติตามความในข้อ 5 และข้อ 46 แห่งระเบียบธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สรข. 1/2554 ว่าด้วยระบบการหักบัญชีเช็คด้วยภาพเช็คและระบบการจัดเก็บภาพเช็ค

3. ขอบเขตการบังคับใช้

ประกาศฉบับนี้ ให้ใช้บังคับกับธนาคารสมาชิกตามระเบียบธนาคารแห่งประเทศไทย ว่าด้วยระบบการหักบัญชีเช็คด้วยภาพเช็คและระบบการจัดเก็บภาพเช็ค ผู้จัดทำสิ่งพิมพ์ออกจากระบบการจัดเก็บภาพเช็คของ ธปท.

4. เนื้อหา

ข้อ 1 ในประกาศนี้

“ระบบการหักบัญชีเช็คด้วยภาพเช็คและระบบการจัดเก็บภาพเช็ค” (Imaged Cheque Clearing and Archive System: ICAS) หมายความว่า ระบบงานที่ ธปท. พัฒนาขึ้นเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการหักบัญชีเช็คด้วยภาพเช็คและการจัดเก็บภาพเช็ค ซึ่งประกอบด้วยระบบการหักบัญชีเช็คด้วยภาพเช็ค (Imaged Cheque Clearing System: ICS) และระบบการจัดเก็บภาพเช็ค (Image Archive System: IAS)

“ระบบการจัดเก็บภาพเซ็ค” (Image Archive System: IAS) หมายความว่า ระบบงานที่ ธปท. พัฒนาขึ้นเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการนำเข้าและจัดเก็บภาพเซ็ค

“ธนาคารสมาชิก” หมายความว่า ธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินของรัฐ ที่ได้รับอนุญาตจาก ธปท. ให้ใช้บริการระบบการหักบัญชีเซ็คด้วยภาพเซ็คและระบบการจัดเก็บภาพเซ็ค

“สิ่งพิมพ์ออก” หมายความว่า สิ่งพิมพ์ออกของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์จากระบบการจัดเก็บภาพเซ็คที่มีการนำเสนอหรือเก็บรักษาเป็นเอกสารต้นฉบับ

“ระบบการพิมพ์ออกภาพเซ็ค” หมายความว่า ระบบงานที่ ธปท. พัฒนาขึ้นภายใต้ระบบการจัดเก็บภาพเซ็ค เพื่อการจัดทำสิ่งพิมพ์ออกสำหรับใช้อ้างอิงข้อความของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์จากระบบการจัดเก็บภาพเซ็ค

“กระบวนการเพื่อความปลอดภัยของระบบการพิมพ์ออกภาพเซ็ค” หมายความว่า กระบวนการเพื่อความปลอดภัยของระบบการพิมพ์ออกภาพเซ็ค เพื่อ

(1) ยืนยันว่าข้อมูลและภาพเซ็คที่พิมพ์บนสิ่งพิมพ์ออก เป็นข้อมูลและภาพเซ็คที่ได้รับจากระบบการหักบัญชีเซ็คด้วยภาพเซ็คและระบบการจัดเก็บภาพเซ็ค

(2) มีวิธีการที่เชื่อถือได้ในการระบุตัวตนผู้ที่เกี่ยวข้องกับระบบการพิมพ์ออกภาพเซ็ค เพื่อให้ยืนยันได้ว่าการจัดทำสิ่งพิมพ์ออกได้ดำเนินการโดยผู้มีสิทธิในการเข้าถึงเท่านั้น โดยสามารถทำการพิสูจน์ตัวตน (Authentication) และยืนยันว่าผู้จัดการระบบ ผู้รับรอง (Certifier) และผู้ปฏิบัติงาน (Officer) ในระบบการหักบัญชีเซ็คด้วยภาพเซ็คและระบบการจัดเก็บภาพเซ็ค เป็นบุคคลที่ได้รับสิทธิในการเข้าถึงระบบการพิมพ์ออกภาพเซ็ค

(3) ตรวจสอบความครบถ้วนถูกต้องของข้อมูลและภาพเซ็คที่พิมพ์บนสิ่งพิมพ์ออกได้

(4) ป้องกันมิให้บุคคลอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องล่วงรู้ข้อมูลและภาพเซ็คที่ใช้ในการจัดทำ

สิ่งพิมพ์ออก

ข้อ 2 ให้ธนาคารสมาชิกปฏิบัติตามมาตรฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการจัดทำสิ่งพิมพ์ออก ดังนี้

2.1 มาตรฐานกระดาษและขนาดที่ใช้ในการจัดทำสิ่งพิมพ์ออก

กระดาษที่ใช้จัดทำสิ่งพิมพ์ออก มีขนาด A4 เป็นกระดาษ CBS 1 (London Clearing Banks Paper Specification No. 1) ประเภท Laser Grade กล่าวคือ เป็นกระดาษ CBS1 ที่มีการเคลือบผิวด้วยกรรมวิธีพิเศษ เพื่อให้เกิดการยึดเกาะผงหมึก (Toner) ได้ดี สามารถป้องกันการหลุดลอก ลบ หรือ แกะไขข้อมูลที่พิมพ์จากเครื่องพิมพ์เลเซอร์ โดยทิ้งร่องรอยให้เห็นได้อย่างชัดเจน พร้อมทั้งต้องมีลายน้ำกลาง ICS ฝังอยู่ในเนื้อกระดาษและกระจายอยู่ทั่วไปบนกระดาษ ซึ่งกระดาษดังกล่าว จะมีลักษณะเดียวกับกระดาษที่ใช้พิมพ์เซ็ค

2.2 โครงสร้างเนื้อหาข้อมูลและตำแหน่งการพิมพ์

สิ่งพิมพ์ออก ที่จัดทำจากระบบการพิมพ์ออกภาพเซ็ค ประกอบด้วย ข้อมูลเซ็ค ภาพเซ็ค และคำอธิบายโครงสร้างข้อมูล (Metadata) โดยมีการแสดงข้อมูลเซ็ค ภาพเซ็ค และคำอธิบายโครงสร้างข้อมูล (Metadata) ส่วนประกอบข้อมูลและตำแหน่งการพิมพ์บนสิ่งพิมพ์ออก ตามมาตรฐานหลักเกณฑ์และรูปแบบที่ ธปท. กำหนด

2.3 มาตรฐานของอุปกรณ์และเครื่องพิมพ์

ธนาคารสมาชิกต้องจัดให้มีระบบคอมพิวเตอร์พร้อมติดตั้งอุปกรณ์และเครื่องพิมพ์ของระบบการพิมพ์ออกภาพเช็ค ซึ่งต้องมีมาตรฐานไม่ต่ำกว่ามาตรฐาน หลักเกณฑ์และรูปแบบที่ ธปท. กำหนด

2.4 อื่น ๆ ตามที่ ธปท. กำหนดเพิ่มเติม

ข้อ 3 ภาพเช็คที่พิมพ์บนสิ่งพิมพ์ออกต้องผ่านการตรวจสอบคุณภาพตามมาตรฐานการตรวจสอบคุณภาพของภาพเช็ค ที่ ธปท. ประกาศกำหนด

ข้อ 4 ธนาคารสมาชิกมีหน้าที่ดูแลรักษาความมั่นคงปลอดภัยและคุณภาพของระบบการพิมพ์ออกภาพเช็ค ดังนี้

4.1 มีกระบวนการเพื่อความปลอดภัยของระบบการพิมพ์ออกภาพเช็ค

4.2 สิ่งพิมพ์ออกต้องสามารถอ่านได้ และมีความคมชัด รวมทั้งรูปแบบ ขนาดและข้อความ เป็นไปตามที่ ธปท. กำหนด

4.3 มีกระบวนการที่มีความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ ซึ่งมีมาตรฐานไม่ต่ำกว่าหลักเกณฑ์ตามประกาศคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง นโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศของหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2553 หรือ มาตรฐานอื่นที่เทียบเท่า

4.4 มีมาตรการรักษาความมั่นคงปลอดภัยในการจัดทำสิ่งพิมพ์ออกอย่างน้อยดังต่อไปนี้

(1) การจัดทำสิ่งพิมพ์ออกต้องสามารถระบุได้ว่ากระทำโดยผู้ใดและเวลาใด

(2) มีกระบวนการบันทึกและจัดเก็บหลักฐานการจัดทำสิ่งพิมพ์ออกเพื่อใช้อ้างอิงและตรวจสอบประวัติการจัดทำสิ่งพิมพ์ออกไม่น้อยกว่า 10 ปี นับแต่วันที่จัดทำสิ่งพิมพ์ออก รวมทั้งป้องกันการปฏิเสธความรับผิดชอบ

(3) มีการกำหนดสิทธิของผู้เข้าถึงระบบการพิมพ์ออกภาพเช็ค และจัดให้มีระบบการรักษาความปลอดภัยทางกายภาพ เพื่อป้องกันไม่ให้ผู้ที่ไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้องเข้าถึงระบบการพิมพ์ออกภาพเช็ค

ทั้งนี้ ให้ถือปฏิบัติตามประกาศคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ว่าด้วยการรับรองสิ่งพิมพ์ออก

ข้อ 5 การจัดทำสิ่งพิมพ์ออก และเลขที่อ้างอิง (Reference No.)

ระบบการพิมพ์ออกภาพเช็ค กำหนดให้จัดทำสิ่งพิมพ์ออกได้ครั้งละ 1 ฉบับ และแต่ละครั้งของการพิมพ์ ระบบจะทำการสร้างเลขที่อ้างอิงใหม่ทุกครั้ง สิ่งพิมพ์ออกแต่ละฉบับจะมีเลขที่อ้างอิงที่แตกต่างไม่ซ้ำกัน

ข้อ 6 การให้บริการและจัดทำสิ่งพิมพ์ออก

6.1 ผู้ให้บริการจัดทำสิ่งพิมพ์ออก ได้แก่

(1) ธนาคารสมาชิกที่เป็นธนาคารผู้จ่าย ในฐานะที่เป็นธนาคารเจ้าของเช็ค และอนุมัติตัดจ่ายเช็ค

(2) ธนาคารสมาชิกที่เป็นธนาคารผู้ส่งเรียกเก็บ ในฐานะที่เป็นธนาคารผู้จัดทำ ข้อมูลและภาพเช็คส่งเรียกเก็บในระบบการหักบัญชีเช็คด้วยภาพเช็คและระบบการจัดเก็บภาพเช็ค

6.2 ผู้ที่ประสงค์จะขอสิ่งพิมพ์ออก ให้แจ้งความประสงค์แก่ผู้ให้บริการจัดทำสิ่งพิมพ์ออก ตามข้อ 6.1 ทราบ โดยต้องเป็นผู้มีอำนาจหรือผู้ได้รับมอบอำนาจ และต้องมีหนังสือคำขอพร้อมระบุ เหตุผลในการขอสิ่งพิมพ์ออก และมีเอกสารประกอบ (ถ้ามี) เช่น หมายศาล หนังสือมอบอำนาจ หรือ เอกสารอื่น ประกอบการขอสิ่งพิมพ์ออกด้วย

6.3 ผู้ให้บริการจัดทำสิ่งพิมพ์ออก ให้ถือปฏิบัติเช่นเดียวกับการขอตัวเช็ค โดยมี หลักการสำคัญอย่างน้อย คือ

- (1) ตรวจสอบเอกสารของผู้ประสงค์จะขอสิ่งพิมพ์ออกตามข้อ 6.2
- (2) จัดทำทะเบียนควบคุมการขอสิ่งพิมพ์ออก เพื่อใช้ในการตรวจสอบและ ควบคุมกระดาษที่ใช้จัดทำสิ่งพิมพ์ออก

ทั้งนี้ ให้จัดทำสิ่งพิมพ์ออกให้แล้วเสร็จไม่เกิน 5 วันทำการ นับจากวันที่ร้องขอ

ข้อ 7 การเปิดเผยอัตราค่าบริการ

การประกาศกำหนดหรือเปลี่ยนแปลงอัตราค่าบริการจัดทำสิ่งพิมพ์ออก ธนาคารสมาชิก ต้องปฏิบัติดังนี้

7.1 ปิดประกาศไว้ในที่เปิดเผย ณ สำนักงานใหญ่ และสำนักงานสาขาของธนาคาร สมาชิกแต่ละแห่งที่ให้บริการ ภายในวันเดียวกับที่ธนาคารสมาชิกออกประกาศหรือเปลี่ยนแปลงประกาศ

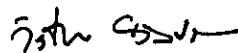
7.2 เผยแพร่ประกาศไว้ในเว็บไซต์ของธนาคารสมาชิก ก่อนวันที่อัตราค่าบริการ ที่ประกาศมีผลใช้บังคับ

ข้อ 8 ธปท. สงวนสิทธิ์ที่จะปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงประกาศฉบับนี้ รวมทั้ง มาตรฐาน หลักเกณฑ์และรูปแบบที่เกี่ยวข้องกับประกาศฉบับนี้ โดย ธปท. จะแจ้งให้ทราบล่วงหน้าก่อนการ ปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม หรือการเปลี่ยนแปลงจะมีผลใช้บังคับ

5. วันเริ่มต้นบังคับใช้

ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2559 เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 3 พฤศจิกายน 2558

(นายวิรัตน์ สันติประภาพ)

ผู้ว่าการ

ธนาคารแห่งประเทศไทย

ทีมจัดการภาพเช็ค

ฝ่ายการชำระเงินและพันธบัตร

โทรศัพท์ 0 2283 61390